

Отже, математичні дисципліни суттєво розширюють кругозір студентів, знайомлять їх з різноманітними видами розумової діяльності. Провідними напрямками підготовки фахівців служби цивільного захисту засобами математики є розвиток логічного мислення, опора на закони і правила логіки, реалізація ідеї дедуктивної побудови математичних знань тощо.

ЛІТЕРАТУРА

1. Тинний В., Колечко В. Ідеї гуманізму в сучасній педагогіці // Вища школа: Науково-практичне видання. 2002. №2. – 3. С. 70–75.
2. Кусій М.І. Етапи викладання вищої математики для фахівців служби цивільного захисту.
3. Зачко О. Б. Віртуальний університет (на прикладі ЛДУ БЖД) : навчально-методичний посібник / Зачко О. Б., Рак Т. Є. – Львів: «Сполом», 2008. – 161с.
4. Кусій М.І., Коваль М.С. Впровадження інноваційних технологій у навчальний процес Львівського державного університету безпеки життєдіяльності: Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми: збірник наукових праць. Київ- Вінниця. – 2012. – Вип.29. – С. 387–392.
5. Хуторской А. Современная дидактика: Учебник для вузов. – СПб:Питер, 2011. – 544 с.

Могілевець Ю.Є., завідувач обласного методичного кабінету НМЦ ЦЗ та БЖД Запорізької області;

Багірова Н.Є., методист обласного методичного кабінету НМЦ ЦЗ та БЖД Запорізької області

ОРГАНІЗАЦІЯ МЕТОДИЧНОГО СУПРОВОДУ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ, ЯКІ ПРОВОДЯТЬ РОЗДІЛЬНІ ОБ'ЄКТОВІ ТРЕНУВАННЯ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ СЛУЖБ І ФОРМУВАНЬ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Роздільні об'єктові тренування спеціалізованих служб і формувань цивільного захисту (далі – роздільні тренування) є формою практичної підготовки суб'єктів господарювання (далі – СГ) і проводяться з метою набуття працівниками, які входять до їх складу, навичок з виконання спеціальних робіт і заходів за умов надзвичайних ситуацій (далі – НС), пожеж, формування їх здатності до колективних дій, а також перевірки в цілому готовності спеціалізованих служб і формувань цивільного захисту (далі – ЦЗ) до дій за призначенням.

Роздільні тренування проводяться у перший рік трирічного періоду об'єктової підготовки СГ з ЦЗ після того, як працівники спеціалізованих

служб і формувань ЦЗ оволодіють у повному обсязі теоретичним матеріалом за програмою спеціальної підготовки працівників до дій у НС.

Роздільні тренування проводяться тривалістю до 8 годин керівниками спеціалізованих служб і формувань ЦЗ СГ.

На об'єктах підвищеної небезпеки, коли дозволяють умови та це передбачено планами, роздільні тренування проводяться сумісно з аварійно-рятувальними службами, які обслуговують ці об'єкти.

Головним завданням методичного супроводу роздільного тренування на СГ є опрацювання його учасниками навчально-виробничих робіт щодо його планування, розробки плануючих документів, підготовки учасників і навчально-виробничої бази та практики його проведення.

Методичний супровід СГ, які проводять роздільні тренування, – це комплекс заходів, що здійснюється педагогічними працівниками Навчально-методичного центру цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Запорізької області (далі – Центр) для надання їм методичної допомоги у підготовці та проведенні цих тренувань.

Щороку керівниками СГ затверджуються, після попереднього погодження з виконавчими органами міських (районних у місті) рад, районними (міськими) державними адміністраціями та територіальними органами ДСНС України, графіки проведення спеціальних об'єктових навчань і тренувань з питань ЦЗ.

На підставі таких графіків виконавчими органами міських (районних у місті) рад, районними, державними адміністраціями затверджуються плани-графіки проведення практичної підготовки осіб керівного складу і фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань ЦЗ (далі – Плани-графіки). На підставі цих План-графіків на СГ, у відповідному році, завідувачами курсів III категорії (далі – курси) Центру розробляються річні графіки проведення методичного супроводу СГ, які проводять спеціальні об'єктові навчання і тренування з питань ЦЗ. Наявність цього графіка є підставою для проведення методичного супроводу СГ, які проводять спеціальні об'єктові навчання та тренування з питань ЦЗ (далі – СОН/СОТ з питань ЦЗ). Щомісяця на курсах Центру відпрацьовується розклад занять з методичного супроводу практичної підготовки на СГ, які проводять спеціальні об'єктові навчання і тренування з питань ЦЗ. Згідно цих розкладів педагогічні працівники Центру здійснюють методичний супровід СГ, які проводять роздільні тренування.

Метою методичного супроводу СГ, які проводять роздільні тренування, є – практичне відпрацювання методики підготовки та проведення роздільного тренування, а саме:

1. Опанування працівниками СГ необхідного обсягу знань і вмінь з питань запобігання, реагування, зменшення ризиків виникнення і пом'якшення наслідків НС та їх практичного застосування у ході проведення роздільного тренування.

2. Надання пропозицій керівництву СГ щодо підготовки та проведення роздільного тренування.

3. Інформаційно-методичної допомоги потреб СГ з питань планування та здійснення заходів ЦЗ.

4. Організація навчання працівників СГ за програмою спеціальної підготовки працівників, які входять до складу спеціалізованих служб і формувань ЦЗ до дій у НС.

5. Надання методичної допомоги СГ з відпрацювання документів ЦЗ спеціалізованих служб і формувань ЦЗ до дій у НС та планів (схем) евакуації людей на випадок пожежі та інструкцій про заходи пожежної безпеки.

Методичний супровід СГ, які проводять роздільне тренування, здійснюється безпосередньо на робочих місцях, а також на спеціально обладнаних навчальних місцях полігонів, містечок і класів за такими видами:

- інструктивно-методичні заняття;
- інструктажі;
- консультації;
- практика з проведення роздільного об'єктового тренування спеціалізованих служб і формувань ЦЗ.

У процесі підготовки роздільного тренування педагогічні працівники Центру та керівництво СГ обговорюють та узгоджують наступні питання:

- мету проведення методичного супроводу роздільного тренування;
- порядок функціонального навчання керівного складу та фахівців СГ, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань ЦЗ у Центрі;
- порядок надання консультаційно-методичної та практичної допомоги щодо розробки плануючих документів, необхідних для проведення роздільного тренування;
- порядок організації і проведення ІМЗ, інструктажів та консультацій для підготовки учасників роздільного тренування;
- ступінь участі педагогічних працівників Центру у проведенні роздільного тренування та підготовки необхідних даних для проведення загального розбору і підготовки звіту про організацію проведення роздільного тренування;
- інші питання, які необхідно розглянути для якісної підготовки і проведення роздільного тренування.

Після обговорення та узгодження всіх питань стосовно організації методичного супроводу роздільного тренування між керівником СГ та Центром укладається Угода про співпрацю.

З підписання цієї Угоди розпочинається робота педагогічних працівників Центру з проведення методичного супроводу СГ, який проводить роздільне тренування.

Для проведення методичного супроводу педагогічні працівники Центру складають наступні документи:

1. План методичного супроводу СГ, яке проводить роздільне об'єктове тренування спеціалізованих служб і формувань ЦЗ.

2. План ІМЗ із підготовки учасників роздільного тренування до його проведення.

3. План інструктажів з підготовки учасників роздільного тренування до його проведення.

Робота педагогічних працівників Центру з методичного супроводу СГ, які проводять роздільні тренування, відображається у журналах обліку їх роботи.

Організація, підготовка і проведення методичного супроводу СГ, які проводять роздільні тренування, здійснюється у ході:

- підготовчого періоду роздільного тренування;
- періоду проведення роздільного тренування;
- періоду узагальнення підсумків роздільного тренування.

Протягом підготовчого періоду роздільного тренування педагогічні працівники Центру проводять заходи з:

1. Надання консультаційно-методичної допомоги СГ з питань ЦЗ та проведення навчання працівників спеціалізованих служб і формувань ЦЗ діям у НС, а саме:

надання консультаційно-методичної допомоги СГ у відпрацюванні документів з питань ЦЗ та підготовці навчальної матеріально-технічної бази до проведення навчання працівників спеціалізованих служб і формувань ЦЗ діям у НС;

надання консультаційно-методичної допомоги СГ в організації і методиці навчання працівників спеціалізованих служб і формувань ЦЗ діям у НС;

надання інформаційної підтримки СГ та здійснення програмно-методичного забезпечення навчання працівників спеціалізованих служб і формувань ЦЗ діям у НС.

2. Надання консультаційно-методичної допомоги СГ у розробці документів з питань ЦЗ та плануючих документів з організації та проведення роздільного тренування.

3. Надання методичної допомоги СГ у підготовці навчально-виробничої бази з відпрацювання практичних заходів під час проведення роздільного тренування, тобто педагогічні працівники Центру вивчають стан навчальної матеріально-технічної бази ЦЗ СГ та надають консультаційно-методичну допомогу в її підготовці до проведення навчання працівників спеціалізованих служб і формувань ЦЗ діям у НС і підготовці до проведення роздільного тренування. Під час проведення консультації і ознайомлення з навчально-матеріальною базою СГ, визначення стану її готовності до проведення занять з учасниками роздільного тренування педагогічні працівники Центру надають керівництву СГ пропозиції щодо її удосконалення та, в разі

потреби, консультаційно-методичну і практичну допомогу з усунення виявлених недоліків.

Протягом періоду проведення роздільного тренування педагогічні працівники Центру, як посередник при керівникові тренування, проводять заходи з контролю за практичними діями учасників роздільного тренування:

- за сигналом «Збір»;
- під час приведення спеціалізованої служби та формування ЦЗ у готовність до дій за призначенням;
- під час постановки завдань на створення навчальної обстановки та її нарощування;
- у разі оцінки обстановки;
- під час проведення розрахунків сил і засобів;
- у випадку прийняття рішень щодо проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт у ході ліквідації наслідків НС.

Також вони контролюють:

- своєчасність і правильність постановки завдань підлеглим;
- дії працівників спеціалізованих служб та формувань ЦЗ при проведенні навчальних вправ щодо прийомів, способів дій і робіт за призначенням;
- відпрацювання нормативів із застосування засобів ЦЗ;
- організацію взаємодії з пожежно-рятувальними підрозділами ДСНС України, підрозділами екстреної медичної допомоги та іншими силами ЦЗ СГ, залученими для ліквідації наслідків НС.

Протягом періоду узагальнення підсумків тренування, роздільного тренування педагогічні працівники Центру проводять заходи з:

1. Надання методичної допомоги СГ у проведенні загального розбору роздільного тренування. Педагогічні працівники Центру беруть участь у підготовці та проведенні загального розбору з відпрацювання навчальних питань за планом-календарем проведення роздільного тренування. У ході загального розбору педагогічні працівники Центру надають методичні рекомендації керівництву СГ відповідно заходів, які доцільно провести:

- з уточнення плануючої документації; організації навчання працівників до дій у НС;
- поповнення всіх видів матеріально-технічного забезпечення для підтримання готовності спеціалізованих служб і формувань ЦЗ до дій у НС на достатньому рівні.

2. Надання методичної допомоги СГ у відпрацюванні звіту про організацію проведення роздільного тренування.

Педагогічні працівники Центру, як посередник при керівникові тренування, допомагають оцінити:

➤ готовність, на період проведення роздільного тренування, СГ до реалізації планів приведення у готовність спеціалізованої служби (формування) ЦЗ, у тому числі:

➤ повноту і якість відпрацювання планувальних документів роздільного тренування, доцільність та реальність план-календарю роздільного тренування.

➤ відповідність відтворення (імітації) навчальної обстановки характеру виробництва, відповідність ввідних даних щодо обсягу, ступеня деталізації, джерел та часу їх надходження з урахуванням реальних можливостей. Зміст ввідних даних щодо розвитку обстановки.

➤ дії спеціалізованої служби (формування) ЦЗ, що навчаються:

➤ перелік робіт, виконаних з метою удосконалення складових системи ЦЗ СГ у період підготовки та проведення роздільного тренування.

➤ перелік матеріалів з моделювання надійності роботи СГ у разі можливого впливу аварій і НС на інженерно-технічний комплекс об'єкта для проведення подальших організаційних, технологічних та інженерно-технічних заходів.

Показником результативності виконання завдань методичного супроводу СГ, які проводять роздільні тренування, виступають розроблені Центром і затверджені установленим порядком на СГ програми з підготовки працівників до дій у НС, методичні розробки для проведення занять за їх темами, методичні рекомендації з проведення роздільних тренувань, тематичне наповнення інформаційно-довідкових кутків з питань ЦЗ та якість відпрацювання СГ плануючих документів з питань ЦЗ.

Мосов С. П., доктор військових наук, професор, професор Льотної академії Національного авіаційного університету

Чубіна Т. Д., доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри суспільних наук Черкаського інституту пожежної безпеки ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗ України

КОНЦЕПТУАЛЬНА МОДЕЛЬ РОЗВИТКУ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ В СИСТЕМІ ДСНС НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Загально визнаним є факт того, що освіта і наука вважаються одним з важливих показників розвитку держави, її економіки та суспільства в цілому. Розвиток держави залежить від професійного рівня її кадрів, підготовка яких